

Enheten för EU:s inre marknad
Charlotte von Mentzer

YTTRANDE
2023-03-03 Dnr 2022/02002-2

Justitiedepartementet

Remissyttrande över promemorian En kompletterande bestämmelse om viseringar för familjemedlemmar till EES-medborgare

(Ert diarienummer: Ju2022/03527)

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Kollegiets uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Kommerskollegium har även i uppgift att vara Sveriges Solvit-center med uppgift att handlägga hinderfrågor och andra problem för den fria rörligheten på den inre marknaden inom ramen för Solvit-nätverket.¹ Vi arbetar genom dialog med berörda myndigheter i syfte att säkerställa att nationella myndigheter tolkar och tillämpar EU-rätten korrekt.

Förslaget i promemorian ”En kompletterande bestämmelse om viseringar för familjemedlemmar till EES-medborgare” (Dir: Ju2022/03527) innebär att det, för att det påskyndade förfarandet för utfärdande av visering till en familjemedlem som inte själv är medborgare i en medlemsstat ska tillämpas, inte krävs att den EES-medborgare som familjemedlemmen avser att följa med eller ansluta sig till i Sverige utövar eller avser att utöva sin rätt till fri rörlighet i Sverige i form av en verkningfull vistelse.

Kommerskollegium tillstyrker förslaget och välkomnar att den föreslagna lagstiftningen säkerställer och garanterar en korrekt efterlevnad och tillämpning av EU-rätten i Sverige. Förslaget anses underlätta den fria rörligheten för EES-medborgare och deras familjemedlemmar och överensstämmer med den tolkning av

---

¹ Förordning (2012:990) med instruktion för Kommerskollegium, 9 § 5 p.

EU-rätten som vi inom ramen för Solvit har förespråkat i vår dialog med de behöriga myndigheter som har att tillämpa regelverken om visering.

Vi har inom ramen för vårt uppdrag att vara Sveriges Solvit-center, sedan 2018 mottagit anmälningar från EES-medborgare som fått problem sedan de tillsammans med sin familjemedlem hindrats från möjligheten att nyttja sin fria rörlighet med anledning av att de nekats visering enligt det påskyndade förfarandet för familjemedlemmar till unionsmedborgare som uppställs i artikel 5.2 i rörlighetsdirektivet.² De svenska myndigheterna har grundat sina avslagsbeslut på slutsatserna i det nationella domstolsavgörandet MIG 2018:9 som i sin tur bygger på en felaktig tolkning av EU-domstolens dom i mål C-456/12³.

Våra erfarenheter från hanteringen av ärenden inom ramen för Solvit, och vår dialog med myndigheterna har gjort tydligt att de svenska myndigheterna inte delat vår tolkning av EU-rätten. Myndigheterna har hänvisat till nationell praxis och uttryckt att de inte varit bundna av de riktlinjer som kommissionen uppställt om tolkningen av viseringskodexen i kommissionens handbok för handläggning av viseringsansökningar från familjemedlemmar till EES-medborgare som omnämns i promemorian (s. 8).

Inom ramen för Solvits ärendehantering har vi även nu på senare tid sett att berörda myndigheter inte har för avsikt att ändra sin tillämpning i det aktuella avseendet, endast med stöd av den tydliga tolkning av EU-bestämmelserna som kommer till uttryck i den nu aktuella promemorian. Vi anser därför att det är angeläget och avgörande att den lagändring som nu föreslås, träder i kraft i enlighet med förslaget, den 1 maj 2023.

Vi ser det sammanfattningsvis som ett led i vårt uppdrag att inom området för EU:s inre marknad verka för ett enhetligt genomförande och en korrekt tillämpning av EU-rätten i Sverige⁴ att påtala att förslaget, om det genomförs, skulle innebära att EES-medborgare och deras familjemedlemmar kan åtnjuta de rättigheter som den fria rörligheten för personer ska garantera dem, vare sig det handlar om semester, turism eller en annan kortare resa för att exempelvis besöka släkt och vänner i Sverige.

Kommerskollegium vill slutligen uppmärksamma följande med anledning av hänvisningen som görs på s. 5 i promemorian till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodexen). Viseringskodexen har ändrats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1155 av den 20 juni 2019 om ändring av förordning (EG) nr 810/2009 om införande av en gemenskapskodex och den började tillämpas den 2 februari 2020.

---

² Solvit Sverige har sedan år 2018 rapporterat om den EU-rättsliga tolkningen i sina årsrapporter: [Solvit 2018 - årsrapport \(kommerskollegium.se\)](#), s. 5-6; [Årsrapport 2019 - Solvit Sverige \(kommerskollegium.se\)](#), s.7

³ Mål C-456/12, O och B, EU:2014:135.

⁴ Förordning (2012:990) med instruktion för Kommerskollegium, 3 § 2 p.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Agnès Courades Allebeck i närvaro av utredaren Charlotte von Mentzer, föredragande.

Agnès Courades Allebeck

Charlotte von Mentzer